

Nyhet från greppa.nu

Slam ur olika synvinklar

Foto: V: Sunita Hallgren, H: Monica Kling

Två sätt att utnyttja näringen i slam, traditionell spridning på åkermark och utvinning av fosfor ur slamaska.

Avloppsslam som produktionsresurs i svenskt jord- och skogsbruk var temat för fyra workshops i KSLA:s regi under 2012. Är slammet en risk eller resurs var den underliggande frågan och åsikterna var som väntat delade. Den 27 februari 2013 hålls en uppföljande öppen konferens på samma tema.

Intresset för slam har varit extra stort det senaste året och flera nya rapporter har berört ämnet. En av orsakerna är att Naturvårdsverket fått ett regeringsuppdrag omkring återföring av fosfor som cirkulerar i samhället, där avloppsslam är ett av fokusområdena. Resultatet kan innebära nya regler för både hanteringen och spridning av slam på åkermark. KSLA erbjöd sig av den anledningen att ge slamfrågan större uppmärksamhet vilket 2012 resulterade i fyra workshops. Rapporter från dessa finns på KSLA:s hemsida, liksom senare även från den uppföljande konferensen.

KÄLLA:

KSLA 2012

Slam och kretslopp

[LÄS MER >>](#)

[Workshop I >>](#)

Agronomiska perspektiv

[Workshop II >>](#)

Lagar och regler

[Workshop III >>](#)

Oönskade ämnen

[Workshop IV >>](#)

Tekniska lösningar

[Slutkonferens 27 februari 2013](#)

[Program mm. >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-01-22 >>](#)

Resultat av 30 års
slamspridning på åkermark

[2012-09-04 >>](#)

Växthusgaser står mot
kadmium vid slamåtervinning

[2010-03-23 >>](#)

Allt mer slam på åkermark

FORTS. NÄSTA SIDA >>

greppa näringen

Det agronomiska perspektivet

Först ut i workshopserien var de agronomiska perspektiven – vilket värde har slam som resurs i jordbruket? Hur tillgänglig är den näring som finns i slammet och innebär spridningen, som ofta görs på hösten, en ökad risk för läckage? Här fanns en del resultat från slamförsök i både Skåne och Uppland, vilka dock inte säger så mycket om slammets fosforvärde – mer om kväve- och mulleffekter. Vi fick också veta en del om slamhantering i Norge och praktiska svenska erfarenheter diskuterades.

Lagar och regler

Bestämmelserna runt slamspridning på åkermark togs upp under workshop II. Vi fick veta lite om tankegångarna inför regeringsuppdraget och hur länsstyrelser och kommuner arbetar med frågan. Anmälningsskyldighet för slamspridning hade testats i några kommuner, men senare frångåtts. Dock önskar många kommuner att informationsplikt före spridning införs. Möjligheter att skärpa lagarna diskuterades, men i praktiken är det till stor del livsmedelsföretagens eller REVAQ:s regler som styr hanteringen, och de är ofta strängare än lagreglerna.

Oönskade ämnen

Det mest brännande diskussionsämnet runt slam brukar vara oönskade ämnen som kadmium och organiska miljögifter. Workshop III i serien behandlade sådana frågor. Det konstaterades att den främsta källan till föroreningar i slam är hushållen. Det finns alltså behov av att minska kemikalimängden i hushålls- och hygienprodukter. En annan fråga var hur stor risken är för att smittämnen och resistenta bakterier sprids via slam, och vilka möjligheter det finns att minska sådana risker. Diskussionerna genomsyrades av den kunskapsbrist som råder och ett stort behov av forskning. De studier som presenterades visade inte på något ökat upptag av oönskade ämnen i odlade växter efter spridning av slam på åkermark. Några negativa effekter på mikroorganismer i jorden har inte heller påvisats.

Alternativa tekniker

Den sista workshopen tog upp alternativa tekniker för slamhantering. Går det att göra på andra sätt än det som dominerar idag, och vad innebär i så fall det? Två alternativa vägar diskuterades: förbränning av slammet och utvinning av fosfor på olika sätt, samt källsorterande system. Det senare innebär att skilja toalettavfall från bad- och tvättvatten, vilket ger mindre och renare slam, samtidigt som BDT-vattnet kan tas omhand på ett relativt enkelt sätt. För utvinning av fosfor från slam eller slamaska finns idag två tekniker i bruk i andra länder. En nyutvecklad svensk teknik för fosforutvinning, som ännu inte är i kommersiellt bruk, presenterades och demonstrerades.

Monica Kling

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Monica Kling
018-36 10 39
monica.kling@telia.com

Foto: Sunita Hallgren

Slammets värde för bonden och bördigheten diskuterades.

Foto: Thomas Henriksson

Hur mycket av oönskade ämnen som kommer in till reningsverken hamnar i slammet och vad går ut med det rensade vattnet?

Foto: Monica Kling

Vid EasyMinings pilotanläggning i Uppsala demonstrerades en teknik för fosforutvinning från slamaska.